

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Keskkonnaminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2017
Hetkel kehtiv
RT I, 15.10.2016, 3

Lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate värvide ja muude pinnakattevahendite, välja arvatud aerosoolide, ning sõidukite väljaspool tootmisseadeldisi kasutatavate viimistlusmaterjalide alaliigid, lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused ning piirväärtustele vastavuse määramiseks kasutatavad meetodid¹

Vastu võetud 14.10.2016 nr 36

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 113 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrus sätestab hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ning kaitselementide lenduvaid orgaanilisi ühendeid (edaspidi ka *LOÜ*) sisaldavate värvide ja muude pinnakattevahendite, välja arvatud aerosoolide, ning väljaspool tootmisseadeldisi remonditavate sõidukite või nende osade remondi, kaitse või kaunistamise eesmärgil kasutatavate viimistlusmaterjalide alaliigid ning LOÜde sisalduse piirväärtused ja LOÜde sisalduse piirväärtustele vastavuse määramiseks kasutatavad meetodid.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) orgaaniline ühend – ühend, mis koosneb süsinikust ja ühest või mitmest vesiniku-, hapniku-, väävli-, fosfori-, räni-, lämmastiku- või halogeeniaatomist, välja arvatud süsinikoksiidid, anorgaanilised karbonaadid ja vesinikkarbonaadid;
- 2) lenduv orgaaniline ühend – orgaaniline ühend keemise algtemperatuuriga alla 250 °C mõõdetuna standardrõhul 101,3 kPa;
- 3) lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldus – LOÜde kogus valmistootes väljendatuna grammides liitri kohta (g/l), välja arvatud valmistootes sisalduv LOÜde kogus, mis moodustab kuivamisel toimuva keemilise reaktsiooni käigus osa pinnakattevahendist;
- 4) orgaaniline lahusti – LOÜ, mida kasutatakse iseseisvalt või koos muude kemikaalidega tooraine, toote või jäätmete lahustamiseks või lahjendamiseks, puhastusvahendina saasteainete lahustamiseks, dispergandina, viskoossuse või pindpinevuse regulaatorina, plastifikaatorina või konservandina;
- 5) pinnakattevahend – pealispinna kaunistamiseks, kaitsmiseks või muuks otstarbeks kasutatav kilet tekitav segu, mis sisaldab nõuetekohaseks kasutamiseks vajalikke orgaanilisi lahusteid või segusid;
- 6) keele – aluspinnale ühe või enama pinnakattevahendi kihi kandmisel tekkiv katkematu kiht;
- 7) veepõhised pinnakattevahendid (tüüp WB) – pinnakattevahendid, mille viskoossust korrigeeritakse veega;
- 8) lahustipõhised pinnakattevahendid (tüüp SB) – pinnakattevahendid, mille viskoossust korrigeeritakse orgaanilise lahustiga;
- 9) valmistoode – kasutusvalmis pinnakattevahend või viimistlusmaterjal;
- 10) sõiduk – sõiduk liikluseaduse § 2 punkti 73 tähenduses.

§ 3. Värvide ja muude pinnakattevahendite alaliigid

Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvad hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ja kaitselementide värvide ja pinnakattevahendite järgmised alaliigid:

- 1) siseseinte ja lagede matid pinnakattevahendid – siseseinte ja lagede pinnakattevahendid läike kaldenurgaga $\leq 25^\circ$ @ 60° ;
- 2) siseseinte ja lagede läikivad pinnakattevahendid – siseseinte ja lagede pinnakattevahendid läike kaldenurgaga $> 25^\circ$ @ 60° ;
- 3) mineraalaluspinnaga välisseina pinnakattevahendid – pinnakattevahendid kivist, tellisest või krohvitud välisseina jaoks;

4) puidust, metallist või plastist fassaadi ning välis- ja siseviimistlusdetailide värvid – läbipaistmatut kilet moodustavad pinnakattevahendid hoonete puit-, metall- või plastpinnaga viimistlusdetailide ja fassaadi katmiseks. See alaliik hõlmab samuti alus- ja vahekihi moodustamiseks kasutatavaid pinnakattevahendeid;

5) välis- ja siseviimistlusdetailide pinnakattevahendid ning puidupeitsid – läbipaistvat või poolläbipaistvat dekoratiiv- või kaitsekilet moodustavad pinnakattevahendid puit-, metall- või plastpinnaga välis- ja siseviimistlusdetailide katmiseks. See alaliik hõlmab samuti läbipaistmatuid puidupeitse, mis moodustavad dekoratiivkiile või ilmastikukindla kaitsekile vastavalt standardi EVS-EN 927-1 või mõne muu samaväärse standardi nõuetele;

6) minimaalselt katvad puidupeitsid – standardi EVS-EN 927-1 või mõne muu samaväärse standardi nõuetele vastavad puidupeitsid, mille kihi keskmine paksus standardi EVS-EN ISO 2808 meetodi 5A või mõne muu samaväärse standardi nõuete kohaselt testituna on väiksem kui 5 mikromeetrit;

7) kruntvärvid – tihendava või kaitsetoimega pinnakattevahendid puidu või seinte ja lagede töötlemiseks;

8) siduvad kruntvärvid – pinnakattevahendid aluspinnalahtiste osakeste stabiliseerimiseks või aluspinna hüdrofoobsuse andmiseks või puidu kaitsmiseks sinavuse eest;

9) ühekomponentsed pinnakattevahendid – kilet moodustaval materjalil põhinevad pinnakattevahendid erinevate pindade jaoks. Need on plasti kruntvärvid ja pinnakattematerjalid, reaktiivsete ja mustmetallide kruntvärvid, korrosioonitõrje- ning tuletõkkevahendid, põrandakattevahendid, sealhulgas puit- ja tsementpõrandate jaoks, grafitikindlad vahendid ja toiduainetetööstuse või tervishoiuasutuste hügieeninõuetele vastavad kruntvärvid ja pinnakattevahendid;

10) kahekomponentsed pinnakattevahendid – sama kasutusotstarbega nagu ühekomponentsed pinnakattevahendid, kuid valmistootte saamiseks tuleb enne kasutamist lisada teist komponenti;

11) mitmevärvilised pinnakattevahendid – pinnakattevahendid, mis annavad aluspinna esimesel katmisel kahe- või mitmetoonilise efekti;

12) dekoratiivsed pinnakattevahendid – esteetilise tulemuse andmiseks ette nähtud pinnakattevahendid, mida kasutatakse spetsiaalselt ettevalmistatud või krunditud aluspinna kuivamise ajal töödeldakse spetsiaalsete töötlemisvahenditega.

§ 4. Sõidukite viimistlusmaterjalide alaliigid

(1) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvad väljaspool tootmisel remonditavate sõidukite või nende osade remondi, kaitse või kaunistamise eesmärgil kasutatavate viimistlusmaterjalide järgmised alaliigid:

1) ettevalmistus- ja puhastustooted – vana pinnakatte ja rooste mehaaniliseks või keemiliseks eemaldamiseks või uue pinnakattevahendi pinnaga nakkuvuse tagamiseks ette nähtud tooted;

2) täitepahtel – tiheda konsistentsiga segu sügavate pinnadefektide täitmiseks enne täitevrundi pealekandmist;

3) krundid – kõik pinnakattevahendid, mis on ette nähtud töötlemata metallpinna või olemasolevale pinnakattele kandmiseks, et tagada korrosioonikindlus enne krundimist;

4) pinnavärvid – ühe või mitme kihina pinna peale kantavad pigmenteeritud pinnakattevahendid, mis on ette nähtud läike ja vastupidavuse andmiseks, kaasa arvatud baasvärvid ja läbipaistvad lakid;

5) eriotstarbelised viimistlusvahendid – erilisi omadusi andvad pinnakattevahendid nagu vahendid metallik- või pärilmutterefekti saavutamiseks ühekihilistes pinnakattes, eriomadustega värvid ja läbipaistvad lakid (näiteks kriimustuskindlad ja fluoritud lakid), peegeldavad baasvärvid, tekstuurviimistlusmaterjalid (näiteks vasarlakk), libisemisvastased pinnakatted, põhjamastiksid, kivilöögivastased pinnakatted, sõidukite interjööri viimistlusmaterjalid ja aerosoolid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud toodete hulka kuuluvad:

1) ettevalmistavad tooted – värvipüstoli puhastusvahendid (värvipüstolite ja muude seadmete puhastamiseks ette nähtud tooted), värvi- ja silikoonieemaldid, rasvatustajad (kaasa arvatud plastide jaoks ette nähtud antistaatiliste omadustega tooted);

2) eelpuhasti – pinna ettevalmistamise käigus ja pinnakattevahendi pealekandmise eel pinna puhastamiseks ette nähtud puhastusvahend.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud toodete hulka kuuluvad:

1) täitevrund – vahetult enne pinnavärvi pealekandmist korrosioonikindluse ja pinnavärvi nakkuvuse tagamiseks ning väikeste pinnadefektide täitmiseks kasutatav pinnakattevahend, mis tagab ühtlase pinnaviimistluse;

2) metallikkrund – krundina kasutatavad pinnakattevahendid, nagu nakkuvuse parandajad, isoleerivad krundid, täitevrundid, alusained, plastikkrundid, märg-märjale krundid, mittelihvitavad krundid ja pritspahtlid;

3) happekrund – pinnakattevahendid, mis sisaldavad vähemalt 0,5 massiprotsenti fosforhapet ja on ette nähtud kandmiseks töötlemata metallpinna peale, et tagada korrosioonikindlus ja nakkuvus ning läbikleepitavad krundid ja fosfaativad lahused galvaniseeritud ja tsinkpindade jaoks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud toodete hulka kuuluvad:

1) baasvärvid – pigmenteeritud pinnakattevahendid värvuse ja soovitud optiliste efektide, läige või pinna vastupidavuse välja arvatud, saavutamiseks;

2) läbipaistvad lakid – läbipaistvad pinnakattevahendid läike ja pinna vastupidavuse saavutamiseks.

§ 5. Hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ning kaitselementide värvide ning muude pinnakattevahendite ja sõidukite viimistlusmaterjalide lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused

(1) Hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ja kaitselementide värvide ning muude pinnakattevahendite LOÜde sisalduse piirväärtused on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

(2) Sõidukite viimistlusmaterjalide LOÜde sisalduse piirväärtused on esitatud käesoleva määruse lisas 2.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud piirväärtusi ei kohaldata rangelt piiratud tootekogustele, mida erandkorras turustatakse ja kasutatakse hoonete ja vanasõidukite restaureerimise ja hooldamise eesmärgil Keskkonnaameti loa alusel.

§ 6. Värvide ja muude pinnakattevahendite ning sõidukite viimistlusmaterjalide lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtustele vastavuse määramise meetodid

(1) Toodetes, mis sisaldavad alla 15 massiprotsendi LOÜsid ega sisalda reaktiivset lahjendit, määratakse LOÜde sisaldust standardis EVS-EN ISO 11890-2 kirjeldatud meetodi kohaselt.

(2) Toodetes, mis sisaldavad 15 massiprotsenti või rohkem LOÜsid ega sisalda reaktiivset lahjendit, määratakse LOÜde sisaldust standardis EVS-EN ISO 11890-1, EVS-EN ISO 11890-2 kirjeldatud meetodi kohaselt.

(3) Toodetes, mis sisaldavad LOÜsid ja reaktiivset lahjendit, määratakse LOÜde sisaldus standardis ASTM D 2369 kirjeldatud meetodi kohaselt.

§ 7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/42/EÜ teatavates värvides ja lakkides ning sõidukite lõppviimistlustoodete orgaanilistes lahustites kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta ja millega muudetakse direktiivi 1999/13/EÜ (ELT L 143, 30.04.2004, lk 87–96); Komisjoni direktiiv 2010/79/EL Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/42/EÜ (lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta) III lisa tehnika arenguga kohandamise kohta, (ELT L 304, 18–19, 20.11.2010).

Marko Pomerants
Minister

Andres Talijärvi
Kantsler

[Lisa 1](#) Hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ning kaitselementide värvide ja muude pinnakattevahendite lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused

[Lisa 2](#) Sõidukite viimistlusmaterjalide lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused

Keskkonnaministri 14. oktoobri 2016. a määrus nr 36
 „Lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate värvide ja
 muude pinnakattevahendite, välja arvatud aerosoolide,
 ning sõidukite väljaspool tootmisseadeldisi kasutatavate
 viimistlusmaterjalide alaliigid, lenduvate orgaaniliste
 ühendite sisalduse piirväärtused ning piirväärtustele
 vastavuse määramiseks kasutatavad meetodid”

Lisa 1

Hoonete, nende viimistlusdetailide ja nendega seotud funktsionaalsete, dekoratiiv- ning kaitselementide värvide ja muude pinnakattevahendite lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused

Jrk nr	Alaliigi tähtmärgistus	Valmistoode		Valmistoote LOÜde sisalduse piirväärtus, g/l
		Alaliik	Tüüp (WB – veepõhine; SB – lahustipõhine)	
1.	a	Siseseinte ja lagede matid pinnakattevahendid (läige ≤ 25@60°)	WB	30
			SB	30
2.	b	Siseseinte ja lagede läikivad pinnakattevahendid (läige > 25@60°)	WB	100
			SB	100
3.	c	Mineraalaluspinnaga välisseina pinnakattevahendid	WB	40
			SB	430
4.	d	Puidust, metallist või plastikust fassaadi, välis- ja siseviimistlusdetailide värvid	WB	130
			SB	300
5.	e	Välis- ja siseviimistlusdetailide lakid ja puidupeitsid	WB	130
			SB	400
6.	f	Minimaalselt katvad puidupeitsid	WB	130
			SB	700
7.	g	Kruntvärvid	WB	30
			SB	350
8.	h	Siduvad kruntvärvid	WB	30
			SB	750
9.	i	Ühekomponentsed pinnakattevahendid	WB	140
			SB	500
10.	j	Kahekomponentsed pinnakattevahendid	WB	140
			SB	500
11.	k	Mitmevärvilised pinnakattevahendid	WB	100
			SB	100
12.	l	Dekoratiivsed pinnakattevahendid	WB	200
			SB	200

Keskkonnaministri 14. oktoobri 2016. a määrus nr 36
 „Lenduvaid orgaanilisi ühendeid sisaldavate värvide ja
 muude pinnakattevahendite, välja arvatud aerosoolide,
 ning sõidukite väljaspool tootmisseadeldisi kasutatavate
 viimistlusmaterjalide alaliigid, lenduvate orgaaniliste
 ühendite sisalduse piirväärtused ning piirväärtustele
 vastavuse määramiseks kasutatavad meetodid”

Lisa 2

Sõidukite viimistlusmaterjalide lenduvate orgaaniliste ühendite sisalduse piirväärtused

Jrk nr	Alaliigi tähtmärgistus	Toote alaliik	Pinnakattevahendid	Valmistoote ¹ LOÜde sisalduse piirväärtus, g/l,
1.	a	Ettevalmistus- ja puhastusvahendid	Ettevalmistavad tooted	850
			Eelpuhastid	200
2.	b	Täitepahtel	Kõik tüübid	250
3.	c	Krunn	Täitevkrunn ja metallikrunn	540
			Happekrunn	780
4.	d	Pinnavärv	Kõik tüübid	420
5.	e	Eriotstarbelised viimistlusvahendid	Kõik tüübid	840

¹ Alaliikidesse b, c, d ja e kuuluvas valmistootes sisalduv vesi tuleb toote üldkogusest maha arvata.